

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XL.

V Ljubljani, 25. sušca 1887.

List 12.

Lepota in čednost.

(Govor v kat. družbi.)

Vod.

Namenil sem si spregovoriti nekoliko o lepoti. Moram pa spoznati, da bolj ko premišljam to stvarino, bolj se mi težavna zdi, ker skorej toliko je misel in pojmov o lepoti, kolikor je ljudi pod solncem. Ne verjel bi kdo, kako ljudje iste vasi in kraja, iste vere in enega jezika imajo različne misli o lepoti.

Kaj je lepo?

Klop, ki je še slinast in ga je le še komaj za kepo v hlačah, meni, da je to lepo, ako s smodko v zobéh ali pa s paličico v roci koracá po ulicah! Pametni ljudje pravijo, da je to prederzno in neumno.

V novem času se mnogim to lepo in olikano zdí, ako človek z levico jé. Po kmetih bi bili kdaj rekli, da se pači ali da ne zná jesti, kdor bi bil tako počenjal. Pa naj jé, kakor mu drago, da le za uho ne nese.

Nasproti pa, kar sem svoje dni bil zmožen opazovati, je na kmetih to za lepo veljalo, če je kdo žljico z dolgim recelnjom prav na konci deržal, od daleč zajemal iz prostorne lábare, pa tako zlagoma in počasi v usta nosil, da si utegnil 30—50 naštetih, predno je po drugi zalogljjej segel.

Pri gospôških pa nasproti, kar sem pozneje vidil, je bilo to lepo, če se je kdo tako lepo blizo nad krožček spravil, da bi mu bilo lahko od nekód nekaj nékam kanilo — žljico prav blizo kotliča z vsimi peterimi persti deržal in s toliko neučakano naglico hlobotal, kakor da bi mu egiptčanski faraon s svojimi kerdeli za petami hitel, — pa tudi je tako srébal in berlazgal, da se je slišalo kakor pri gostovanji nekacih sicer prav koristnih domačih živali, ki pa vender „olikanega Slovenca“ niso čitale.

Pa ostanimo še nekoliko pri jedi, kajti to delo se sploh lepo, ali saj prijetno zdí.

Lepočutnim ljudém se lepo zdí, da se človek ob jedi Darivca jedí spominja in torej kratko molitvico pred jedjó in po jedi opravi: so pa tudi taki, ki se jim to ne zdí lepo, ali saj premalo moško, ne dosti gospôsko, prenizko za njihovo visokost!

O vsih časih je to veljalo za lepo, da se stvar pred Stvarnikom poniža, poklekne pri molitvi — zlasti

v cerkvi in pri gotovih važniših prilikah in opravilih. Vender nekterim se pred Bogom nočejo kolena upogniti, zdi se jim to nevredno, nelepo; lepši jim je, v cerkvi roke deržati v žepu, ali celo tam zadí malo nad nekim homcem sklenjene. Naj lepše pa se jim zdi, pred kakim človeškim „bitjem“ dersati in podplate brusiti.

V Carigradu sem pred več leti opazoval „dervise.“ Tem se je lepo in še pobožno zdelo to, da jih je lepo število prišlo na nekak okrogel pod — v sivih, černih, rujavah, sivkastih, črnkastih, rujavkastih haljah in so začeli plesati. Vsak je glavo nekako vergel nazaj na tilnik in začeli so se vertiti — vsak sam okrog sebe — kakor fertavke, poslednjič so mesto spremenili in vse zmešano med seboj plesali, in ko je bilo tega dosti, so gornje halje od sebe pometali in so podobno počenjali v belih dolgih srajcah. To je „derviški ples.“ To tedaj se turčinom zdi lepo; Evropejem pa se zdí lepo, da to reč počenjajo še manj srmožljivo, dostikrat zelo spotikljivo, in ne spol posebej, ampak volički z volicami, telički s telicami, kozlički s kozlicami — norijo in skačejo, kakor da se jim je zmešalo, ali da jih beznice pikajo; pa je tudi nevarno, ker marsikteri si s tem smert priplešejo. —

Pa kaj se še zdi lepo?

Pred kaj časom sem vidil kterikrat, da se je temu ali temu govorniku zdelo to lepo, da je pred govorom obé roki vtaknil kam za hlačni rob ali vsako v en žep in potem je pričel v tem stanju tolmačiti in modrovati, kaj bi utegnilo domovini ali družbinstvu biti v korist.

Pred več leti sem vidil beduinsko komedijo, in Beduinu se je tako lepo zdelo, da je nemarno gerčal, kakor kamela, ko se ulega, da se ji tovor naklada. V Ljubljani pa vsako leto vidim kmečkih novakov, ki se jim to lepo zdí, da pijani kretajo po mestu in rjovejo kakor junci, ktere tudi kličejo, ko se deró: „auf!“ itd.

Navadnim ljudém se to zdi lepo, če ima človek lepo prirezane in pričeljene nohtí; so pa tudi taki, ki se jim to lepo zdí, ako jih pusté tako rasti, da se jim zakrivé, kakor kljun pri čuku ali pri krivokljuncu.

V obleki so prav mnoge misli in raznoteri kusi o lepoti. Beduinskemu poglavarju, ko je nas s svojimi junaki spremljal iz Jeruzalema k Jordanu, se je to zdelo lepo, da se je v kušarjevo-zeleni obleki angleškega policaja nam predstavil; meni pa je bil veliko bolj všeč drugi beduinski poglavar, unega tovarš, ki je v národni beduinski dolgi halji pred nami korakal. Tako je tudi

pri nas razločen kus v tej reči. Pametnim se zdi lepo, ako obleka človeka čedno zakriva; so pa tudi bitja, ki se jim toliko lepše zdi, kolikor več zagrinjala se jim pogreša med pasom in podbradkom; pri otrocih pa se jim lepo zdi, če nad petami zagrinjala primanjkuje, — kar se pametnim ljudem ne lepo, ampak neumno in spotikljivo zdi.

Misli o lepoti se pa rade menjajo, posebno pri evropskih gospéh in gospodičinah. Pred malo časom je bilo to lepo, da so na glavo devale nekaj visok stergan koš, tolik, da bi bilo v vsakem lahko precej vrbcev imelo svoje gujezda. Potem so bile in so blezo še lepe silo visoke, pa tako ozke peté, da bi novošegua čizemska lepota novo dvajsetico komaj dobro pokrivala, ako nanjo s petó stopi. — Je pa nekaj skor še bolj posebnega pri evropskih krasoticah: mnogim namreč se to lepo zdi, da nosijo zadej gerbo, kakor kamela, in kadar „špansirajo“ in se njih spremljavec psiček že utruji, bi prav lahko na tej krošnji počival, ter bi gospej ne bilo treba v naročji ga nositi.

Pa še kaj. Ljudem, ki znajo božje in cerkvene zapovedi, se zdi lepo in spodobno, kakor jih dolžnost veže, da se o zapovedanih dnevih nekoliko zatajajo, postijo; pa so tudi taki, ki se jim to lepo zdi, da ravno na petke — naj raji še kvaterne — „klobasarijo“ in njihovemu gerlu se naj bolje prileže, ako u. pr. na pepelnico klobase in slanice v družbi šetajo doli v njihov „kosmati želodec“!

O taci „lepoplescih“, „lepojedcih“, „lepoživcih“ itd. bi se dalo še marsikaj povedati, pa naj bo to kakor vvd zadosti, in prestopimo k popisu lepote v tesnejšem pomenu. Stavim pa pogoj, da mi mora vsak odpustiti, ako je kdo zameril za to, kar sem dozdej povedal; če pa bi se imel še zmeraj gerdo deržati, tudi jaz stavim pogoj, da ne smé dalje brati.

Obravnava.

Pred svetom silo veliko — in dostikrat še preveč veljá lepota — telesna, zunanja lepota. Dostikrat se godijo naj večí nesreče, ker ta ali uni nima pravega zaumena o lepoti, zaguli se n. pr. v kako lepoto in misli, da mu ni več živeti, ako je ne doseže: mešati se mu začne, ali celo pobesni, in nasledek so velikrat grozovite nesreče; kolikrat se sliši, da se je eden ali tudi, da sta se dva končala zaradi te lastnosti! Zato je pač vredno, da to stvar malo bolj prevdarimo in ji bolj do korenine sezemo. Poglejmo tedaj, kaj modri može med pagani in med kristjani mislijo in učijo o lepoti...

Slavni Sokrat pravi: „Slehnemu mora jasno biti, da lepota je po svoji natori predmet ljubezni, da se namreč ljubi, kar je lepo: „sej — pravi on — tudi najmanjši lepota, ker se v nji blišči žar lepote božje, že samó ko se pred oči pokaže, si našo ljubezen pridobi, naše serce presune in opana.“ Modrijan Aristotelj pa pravi: „lepo je to, kar je samo na sebi dobro, kajti ravno s svojo dobrotnostjo užitek podeli. Iz tega opisa lepote Aristotelj to-le izpeljuje: „Ako je to vsebina, zapopadek lepote, se mora po vsaki ceni čednost k naj lepšim rečem šteti.“ Do tega sklepa tedaj so dohnali že poganski modrijani; toliko bolj vredno je, da se kristjan pečá za ta nauk, da vé poiskati in ceniti pravo lepoto, in da ga dozdevna lepota ne preslepi.

Kje pa je prava lepota? „Lepa duša“, pravi Jungmann v svoji „Aesthetiki“ (str. 20) je izraz, (beseda), ktereга morebiti umevajo vsi narodi. To je, vsem ljudem je lastno, da ljubijo človeka, ki ima lepe, hvale vredne lastnije. „Lepa duša“, čista duša, nedolžna duša, poštena in pravična duša — o koliko spoštovanje je

zmožna obuditi tudi pri divjakih! „Abuna Soliman“ (Igu. Knoblehar) n. pr. je hodil kakor kralj med naj bolj divjimi zamurci, ki celo obleke na sebi ne terpé, vse je imelo do njega spoštovanje in ljubezen. Ves Egipt s svojimi pašati, konzuli in veljaki je bil, djál bi, na nogah, ko se je vernil „Abuna Soliman“ iz Evrope, ali pa iz zamurskih dežel v Egipt. In kdor ga pomni in je vidil, bode poteril, da tudi v naši deželi in v našem cesarstvu, ko je prišel kot misijonar iz Afrike, so ga vsi nenavadno čislali, častili in spoštovali, od cesarskega dvora do naj nižje kočé. „Lepa duša“ namreč je izraz, ki ga umevajo vsi narodi.“

Rečeno pa je „lepa duša“, in ne: „lepo telo“, „lep život, lepo obličje, lepi lasjé itd.“ To dosti očitno kaže, da „dušna lepota“ je tista moč, ki serca nase vleče, ne toliko telesna, ampak dušna, ki ima tudi lahko terpež, ki se ne stara, ki ne umerje, ki je neumerljiva, ako je človek sam ne umorí. S tem pa nočem reči, da telesna lepota ne pomore k sočutju, k nagnjenju do človeka. Sej znano je, koliko hvalo ima lepa duša v lepem telesu.

Lepota telesnih reči pa je silno begoča, nestalna in minljiva. Med vsimi prednostmi, ki se nam pri vidnih rečéh kažejo, ki jih občudujemo in cenimo, je pač ni nobene, ki bi bila tako nestanovitna, ki bi čisto tako naglo zginila in minula, kakor natorna, telesna, tvarinska slepota. Kako naglo zgine prijazna jutranja in večerna zarja; kako berzo se razgubi umetni ogenj (tako imenovane rakete); le malo časa pred nami igra ljubeznjiva mavrica („božji stolec“) in marsiktere naravne prikazni! Spomlad med letnimi časi je narmanj zanesljiva doba in najhitreje nas zapustí. Naj lepši cvetke in venci vénejo najurniše, nekatere cvetice odcvetó v trenutku, in ako utergaš cvetlico, si s tem morivec njene lepote, njenega življenja. Dolgo se ohranijo kislá lesnika, terde tepke; zlo naglo se ugonobuje blago grozdje, lepe marelice, medenice, rumene slive, sploh naj boljše in lepši dušéce sadje rado zgodaj gnije. Kolikor lepše je stvar stvarjena, toliko bolj je nežna, in nevarniši je njen obstoj: primi metulja za prelepe pisane perutnice: ostane ti malo praha na perstih in konec je metuljeve krasote. Pusti cvetko pri miru; zakaj če jo jameš gladiti, duhati (Štaj. pravi „njušiti“), ali celo če jo utergaš: šla je v nič njena lepota in žalost! Slavček, škorjanček in večina tičkov pevcev ti poje le malo časa v letu; vrana pa véasi tudi po zimi zakraka, ako jo hočeš poslušati.

Ni dosti bolje z lepoto človeškega života, kakor tudi je stvarjeno umetno in želel bi marsikdo, da to za silo dolge čase, ali celo za zmeraj. Pa ni tako. Eden nemških pisateljev terdi, da človek se na verhuincu svoje naj višje lepote nahaja le samo en trenutek; brez dvoma pa, pravi Jungmann, je doba polnega cveta tudi pri človeškem životu mnogo krajši memo družih. In k temu pristavlja pomenljive besede: „Bilo bi li tvarini tako težko, svojo lepoto delj časa obderžati, ako bi le-ta ne imela boljše domačije od vidnega sedanjega sveta?“ Umen človek tedaj si ne skruni svoje lepote, ampak gleda, da jo ohrani za boljši svét. Dobro znano je, da marsiktere device so celo telesno lepoto same skazile, da so dušno lepoto ohranile in za prihodajo lepoto boljše poskerbele, n. pr. sv. Roza Limanska, ta prečudni ameriški cvet.

S čim pa si v svojo škodo mladi človek kvari lepoto svojega obraza, svojih lás, svojega jezika in glasa. svojih oči, rók itd., — to naj vsak sam premišljuje. Znana je basen, da je bil vránu hleb iz kljuna padel, ko je zakrokal, da bi zvita lesica, češ, lepi glas slišala! Ne bahaj se tedaj s svojo lepoto!

Pomudimo se pa zdaj posebej nekoliko še pri nauku poganskih modrijanov o lepoti in čednosti. Eden glavnih modrijanov iz šole tako imenovanih novoplatoncev je bil Plotin (r. 205 po Kr.), ki je rimske in greške malikovavstva in verstva zedinjal z jutrodeželskimi in toraj utegne veljati kakor nekak zastopnik obojih, ali bi djal — vsih tréh. Ta Plotin se je med drugimi prizadeval za poganstvo modroslovje, keršanstvu oasproti, ter je iskal poganstvu veljavo ohraniti. Tudi on je pisal obravnavo „o lepoti.“ češ, da tudi poganstvo ima čednosti in bogoslovje. Naštevajo pa celo reč lepih reči, in sicer nekaj telesnih in nekaj dušnih lepôt, potem pravi nadalje: „Lepota duše je sleherna čednost; in ona (ta lepota) je lepa v bolj popolnem pomenu, kot vse poprej imenovane reči.“ Ravno te misli so drugi novoplatonci. Dušna lepota tedaj je tudi po poganskem pravoslovju (moral) lepši memo vsih telesnih ali tvarinskih lepôt.

Slavni Ciceron piše: Dušna („ethiška“) lepota je s čednostjo eno in ravno tisto, in oboje je le po pojmu (zapopadku) različno. Nato daje določbo, obgrajo ali definicijo lepote, rekši: „Lepo je tisto, kar se zлага z visoko vrednostjo človekovo in pa s tistimi prednostmi njegove narave, po katerih se od drugih naravnih bitij razločuje.“ Še bolj razložno ta slavni poganski Rimljan govori na drugem kraju, pravi namreč: „O modrem človeku se govori po pravici, da je lep; kajti lastnije duševne so lepše, kakor pa telesne.“ Vidi se tedaj, da tudi pri poganih, kadar je um govoril, se dušna lepota vselej spoznava za lepšo memo telesne ali tvarinske.

Zenon modrijan je naravnost rekel: „Le samo modri človek je lep.“ V tem pomenu je pisal Seneka; on pravi Luciliju: „Ko bi jo mogli videti — dušo dobrega človeka, kako je lepa; o kako častitljiva, kako svitla ob enem v časti in ljubeznjivosti bi morala pred nami stati!... Ni ga nikogar, da bi se njegovo serce vroče ljubezni do nje ne vnelo. Se vé, da zdaj mnoge reči zaderžujejo naš pogled, kalijo naše oko s premočnim bliščem, ali pa ga obdajajo s temoto. Ali pa ni taci pomočkov, s katerimi se telesno oko brusi in očiščuje? Ravno tako bi bili zmožni gledati čednost, ako bi od svojega notranjega očesa zagrinjalo hotli potegniti, gledati jo tu, kjer jo telo še zakriva, revščina skriva, nizkost in zaničevanje obsenčuje. Res da, glejmo jo, to lepoto, tudi pod vsednjim ogrinjalom! Pa tudi zanikarnost (zaničljivost) mlačne, breznačajne duše bi se nam razodela, kolikor koli jo blišč bogastva obseva, in ko lažnjiva svitloba — tukaj denara, tamkaj mogočnosti, naše oko išče obleščiti. Potem bi umeli, kako zaničljivo je to, kar občudujemo, ker smo podobni otrokom, ktere vsaka igrača zveseli, osrečuje.“ Modrijan tedaj s tem hoče reči, kako zelo bi se ljudje čudili, ko bi z jasnimi ucmi mogli videti, kako silno lepa je duša dobrega, poštenega, brezgrešnega človeka, če je še v toliko revni obleki; kako ostudna pa je duša nedobrega, brezbožnega, nepoštenega človeka, če je tudi še toliko bliščeče in lepo njegovo zunanstvo! Da to še bolje pojasni, pravi dalje: „Mi občudujemo s tenkim marmorjem oblečene stene: goljufamo pa svoje oči, ko vender vemo, kaj da je spodej. In ako stropje svojih soban pozlatimo, ali se tu ne veselimo nad lažjo? Sej nam ni neznano, da zlato krije le gnjili les. Toda ne le samo stene in stropi se zakrivajo s tenkim svitom; poglej vse tiste, ki na svetu kaj veljajo; vsa njihova slava je pozlačenje (lós). Odpri oči, in videl boš, koliko zanikarnosti se skriva pod tenko svitlobno plastjo.“ (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Obletnica Vincencijeve družbe). — (Dalje.) Predsednik konference sv. Nikolaja preč. gospod kanonik Zamejic je govoril o stanu in o delovanju te konference, kakor sledi:

Zborovanje sv. Nikolaja je imelo v pretečenem letu ravno toliko delavnih udov, kolikor v poprejšnjem letu 1885; le v osebstvu je bilo nekoliko spremembe. Gosp. Jožef Kronberger, verni, za vse dobro vneti katoličan, poseben prijatelj ubogih, se je preselil v Maribor, kjer je dobil učeniško službo na pripravnici. On je bil prav za prav začetnik Vincencijeve družbe v Ljubljani, njemu se imamo zahvaliti za vstanovo toliko dobrotnih naprav, ki iz imenovane družbe izvirajo. Blagrovanje toliko ubozih, ki so po njem, zlasti s priprošnjo pri družih, obilno podporo dobivali, ga je spremljalo na popotovanju v posednjo deželo. Bodi mu hvaležni spomin tudi od našega zbora! — 6. vinotoka 1886 nam je pa nemila smert v večnost preselila verlega tovarša Nikolaja Potočnika, ki je bil priprost, kakor po svojem stanu, tako v svojem obnašanju; s ponižnostjo in krotkostjo si je serca vsih pridobil, in z zvestim spolnovanjem svojih dolžnost je bil prava tolažba ubogim, ki mu jih je naš zbor v oskerbovanje izročil. — Na njuno mesto sta stopila: gosp. Janez Smrekar, katehet v mestnih deških šolah, in gospod Janez Vagaja, c. kr. poštni vradnik, oba goreča tovarša Vincencijeve družbe. Zborovanje smo imeli vsak ponedeljek o poli sedmih zvečer v Marijanišču, in sklada je bilo skozi leto 383 gld. 89 kr.

Podpiranih je bilo okoli 100 deržin, večidel z mnogimi otroci, kterim se ni le pozemeljski kruh lomil, ampak tudi kruh Božje besede. Vincencijevi družbani ne prinašajo namreč le jestvin ubogim deržinam, temuč jih tudi podučujejo, jim svetvajo, jih tolažijo, opominjajo, svaré, k natančnemu spolnovanju Božjih in cerkvenih zapoved spodbadajo in k prejetanju svetih zakramentov napeljujejo. Ako so pa starši katoliškega življenja, vplivajo s svojim lepim zgledom na svoje otroke. Otroci, ki vidijo svoje starše pridno delati, pobožno moliti, nadloge voljno prenašati, vestno hoditi k službi Božji; spoznavajo v svojih starših Božje namestnike, jih spoštujejo in ljubijo, jim pokorščino skazujejo in bogoljubno živé. Upati je torej, da bodo deržine in soseske in dežele in deržave kerščanskega duha navzete, ker je Vincencijeva družba po vsem svetu razširjena.

Se vé, da pri vseh ne dosežemo precej svojega namena, pa seme, vsajeno iz ljubezni v serca, bo kalilo in ob svojem času sad obrodilo. Podpiranih ubozih je preteklo leto umerlo 9, za ktere se je opravila za vsacega sveta maša. Blagim dobrotnikom, kteri so za naše uboge podarili 855 gld. 86 kr. (prejemki znašajo torej z zbirko delavnih udov in z lauskim ostankom skupaj 1291 gld. 42 kr., bodi tukaj očitna hvala izrečena, zlasti kranjski hranilnici, gospej Jozefini Hočevarjevi, Mariji Omejki in prednici šolskih sester. Gospod Bog naj obdaruje vse s svojimi obilnimi darovi in naj jim ohrani veseli spomin, da je velik dar Božji, usmiliti se ubozih in jim dobrote skazovati.

Stroškov smo imeli 1263 gld. 83 kr. (za kruh 537 gld. 49 kr., za moko 514 gld. 22 kr., za kavo, sladkor in namestek 175 gld. 12 kr., za stanovanje 37 gld.), toraj je v primeri s prejemki 1291 gld. 42 kr. konec leta 1886 v blagajnici ostalo le 27 gld. 59 kr., kar komaj za en teden zadostuje v podporo naših ubozih. Zato toplo priporočam tovaršem in vsim dobrotnikom, ne opešati v dobrih delih, ampak gorečnost v skazovanju ljubezni do bližnjega še pomno-

žiti. Ali poreče mi marsikdo: „Bi že podpiral Vincencijevo družbo, ko bi mi ubogi pri vsem tem nadleže ne delali.“ Pa glejte, Vincencijeva družba podpira večidel le uboge deržine, in tudi deržine le za silo, torej se še zmiraj nahajajo reveži, ki morajo tudi še kje drugej na vrata poterhati. — Zopet drugi poreče: „Sej bi rad tudi še sam uboge podpiral, ko bi vedel, da so vredni. Ravnajmo sploh z ubogimi, kakor morsko pristaniše, ki sprejema brez razločka vse, ki so bili od morja nesrečni, in zavetišče nič ne preiskuje, ali so bili dozdej pravični ali krivični, v milosti Božji ali ne. S tem pa ni rečeno, da bi imeli zlasti z denarjem podpirati take, od katerih smo prepričani, da bodo denar obrnili za grešne dejanja, za sladkosnednost, pijančevanje, ali si za kaj hujšega, ker bi se sicer vdeležili tujega greha. Iz tega vzroka tudi Vincencijevo društvo nikdar ne daje denarja ubogim na roko, ampak se jim le z njim preskerbi, kar jim je neogibno potrebuo. Večidel se pa sliši ugovor: „Kje bom pa jemal, da bi zmeraj dajal? Saj bi rad dal, ko bi imel.“ Tukaj velja, kar pravi sv. pismo: „Daj milošinjno od svojega premoženja. Ako imaš obilno, daj obilno; ako imaš malo, daj malo z dobrim srcem.“ Kaj pa je „obilno“? Obilno je, kar je od več, čez potrebo. Potrebno pa imenujemo to, kar se zahteva k dostojnemu življenju po našem stanu. Koliko naj torej dam od obilnega ubogim? Nar manj dva odstotka, terdi sv. Alfonz Ligvorijan (II. 32, ct. n. 19) in z njimi vred mnogi nraveni učeniki. Zakaj, ko bi ubogi vsaj dva odstotka obilnosti od premožnih za milošinjno dobivali, bi bili za silo vsi preskerbljeni. Naj nas pa vodi v tem kerščanska ljubezen; delajmo dobro, kolikor moremo, pa vse zavoljo Boga; sej tudi kotarec merzle vode, ki ga da kdorkoli kateremu teh nar manjših v imenu Jezusovem, ne bo brez plačila. In po besedah sv. Vincencija se ni treba bati smerti njemu, kateri ubogim usmiljenje skazuje. (Konec nasl.)

Loka, 21. sušca. (Poslavljenje) „To je dan, ki ga je Gospod naredil,“ so imeli navado navdušeno zaklicati ranjki g. proš pri veselih priložnostih. Ko bi bili še pri življenji, gotovo bi te besede prav iz serca ponavljali danes, ko obhajajo naša gospa preč. M. Benedikta prednica svojo petindvajsetletnico ter so pri tej priložnosti odlikovani od njih Veličastva z zlatim križcem s krono. Res, posebna milost Božja je, da so gospá mati še delavni, akoravno so blizu 80 lét stari in so bili 30 lét učiteljica in že 25 lét nosijo težavno breme predanosti. Vsak, kdor le količkaj pozná okoliščine obširnega samostana, tudi vé, koliko skerbi dela vladanje tako mnogobrojne družine ter prizna, da je gospé matere dolgo življenje res zelo zaslužljivo. Koliko se je med tem časom storilo za samostan! Na višem mestu so to tudi sprevidili in zato so presvitli cesar jim podelili križec s krono za zasluge. Blagorodni g. okrajni glavar je gospej materi slovesno v pričo vsih gojenk izročil odlikovanje. Vse se je veršilo zelo spodbudljivo in priserčno. — Loško prebivalstvo je pokazalo, kako zelo vé ceniti zasluge gospé matere; požarna straža je napravila serenado in čitalniški pevci so zapeli pred samostanom tri pesmi. Posebno je loško ženstvo bilo vse vneto za gospó mater. Ljubi Bog podeli gospej materi po sedanjem življenji, tudi unkraj krono nebeško!

Pristavek.

Za zaslugo prebogato

Si naklonil krono zlato:

V boljšem svetu sveti raj

Blagi prednici Bog daj!

Vredništvo.

V Kovoru misijon. Naprošeni so bili častiti oo. misijonarji iz družbe sv. Vincencija za sv. misijon v Kovoru. Prišli so 5. marca ob 9 dopoldan trije gospodje čč. misijonarji: P. superijor Ignacij Böhm, Urban Nežmah in Adolf Pogorelec. Obhajal se je sv. misijon od 5. do 13. sušca. V četrtek popoldan so otroke podučevali in pripravljali za ss. zakramente, in drugi dan so šli k sv. Obhajilu.

Lepo, razumno, pretresljivo so razlagali sv. resnice. Domači farani in tudi drugi iz sosednjih fará so se sv. misijona pridno, goreče vdeleževali. Dan na dan jih je bilo več; natlačena je bila cerkev. — Tudi mlačni, zanikarni so Božjo besedo poslušali ter ginjeni se pripravljali, kakor je upati, dobro za ss. zakramente. Nekaj čez 700 je bilo obhajanih, tedaj razun domačih tudi nekaj iz sosednjih duhovnij.

Vsi farani so zelo veseli, zadovoljni s sv. misijonom, in zelo hvaležni prečastitim oo. misijonarjem. Vsi jim kličejo: Bog vas ohrani še dolgo zdrave in čverste, da pridobite še veliko duš za nebesa! Bog Vam obilno poverni ves trud na tem in na unem svetu! Še ta dobrota je bila, da je bilo vgodno vreme; po dokončanem misijonu je pa začelo snežiti in čez nekaj dni je padlo snega nad 2 čevlja.

Koliko premore dober otrok.

Pijančevanje je ena naj gerjih pregréh. Pijanec zapravlja premoženje, škoduje si na zdravji, razven tega ga pa še ljudje zaničujejo in se ga ogibajo. Pijanec ne le da tira svojo dušo v pogubljenje, ampak škoduje tudi drugim s slabim zgledom, s prepirljivostjo in drugimi grehi, katere stori sam ali pa jih vsaj povzrokuje. On oskruni vezi, ktere ga vežejo na družino. Ženo in otroke velikokrat pretépa in pusti jih v revščini in sramoti.

Mizar Valentin, kakor piše „Sendbote“, bil je taki pijanec. Njegovo poprej tako dobro rokodelstvo je šlo hitro rakovo pot. Rozaliya, njegova pobožna žena, morala je marsikaj preterpeti zaradi tega. Tonče, edini sin, je bil vesel dne, ko je zapustil očetov dom in šel se učiti h knjigovezu. Bil je pa ravno nasprotnih lastnosti mimo očeta, namreč miren, tih, pobožen in priden. Za to vse imel je zahvaliti svoji pobožni materi in zgledu svojega birmskega botra, ondotnega župnika. Ta je tudi plačeval zanj učnino in mu tudi marsikaj obleke kupil.

Velikokrat je Tonče mislil, kako bi razveselil gospoda župnika. Kako srečnega se je štel, ko je prvo knjigo zvezal brez vsake pomoči. Kupil je od prihranjenega denarja molitvene bukvice, jih je lično zvezal in jih podaril župniku za god.

Gospod župnik bil je ginjen hvaležnosti dečkove in rad bi bil še govoril z njim, a ni imel časa, ker bilo je mnogo vošilcev. Tistega dne zvečer zbolel je Anton, ki je bil že prej nekaj časa bolehen in je v malo urah umerl. Pobožni dušni pastir podelil mu je ss. zakramente in mu zatisnil oči.

Smert sina je čudno vplivala na Valentina. Vedno je mermral proti Božji previdnosti in se je še bolj udal pijančevanju. Rozaliya je morala še več preterpeti pred njim. Nekega dne jo je tako pretépel, da je vsled tega umerla čez nekoliko dni.

Sodnija je sedaj prišla Valentina in ga zaperla. Zbudila se je vést, katero je bil zamoril s pijančevanjem. Obnašal se je kakor obupen in cenil se je za tacega, ki je od Bga proklet, ker je umoril svojo ženo. Ne opominjevanja sodnikova ne duhovnega pastirja niso

ga mogle umiriti. Na to prinese duhoven knjigo, katero mu je bil dal sin Valentinov za god in mu jo podá, rekoč: „To knjigo je vaš ranjki sin sam zvezal in mi jo podaril za god. Vzemite si jo v spomin na ranjcega in molite pridno iz nje, da vas Bog razsvetlí in se vas usmili!“

Ko je družega dne prišel duhoven k jetniku, našel ga je popolno spreobrnjenega. Popolno zbran stopil je Valentin k duhovnu, mu podal listek in rekel: „To vam je pisal Anton in vas prosil, da molite za njegovega nesrečnega očeta. Spominjal se me je tukaj v ljubezni in gotovo bode gori v nebesih prosil milosti za moje poboljšanje.“

„Božje pota so nezapopadliive“ pravi duhoven. „Ker sem imel veliko opravila, nisem mogel bukvic pregledati. Včeraj, ko sem iskal nekaj bukev, prišle so mi te v roke in sem jih vam prinesel. Vaš sin in vaša žena bodeta sedaj prosila pred prestolom Božjim za zveličanje vaše duše. Tudi jaz se vas bom spominjal vsaki dan pri sveti maši.“

Milost Božja je zmagala; Valentin se je skesal, je spodbudno opravil sv. spoved in prejel sv. Obhajilo in postal je ves drugačen človek. Ko je prestal svojo večletno kazen, vernil se je ves drugi v človeško družbo. Postal je goreč kristjan in je lepo živel do konca svojega življenja.

Svarljiv izgled zapeljivcem šolske mladine.

Nekteri prostomišljaki so kakor obsedeni in z lisičjo zlobnostjo prežé na mladino, kako bi jo oglobili vere, miru in zveličanja. Ni še potihnilo o zagrebškem Spevcu, ki je navzét strupa od nekega dunajskega profesorja na zagrebški univerzi svoje zmote trosil, že naznanja „Obzor“, da je neki profesor Lončar na pravoslavni akademiji v Pečuhu (Fünfkirchen) brezvérske zmote trosil, bil torej od poslušateljev tožen, je prišel v disciplinarno preiskavo, in disciplinarni senat ga je obsodil na zgubo službe; obsodba je po škofu dr. Dulanskem poterjena in dr. Lončarju proglašena.

Kakošni učenjaki so prostovérce, kaže tudi to-le, kar piše „Katol. List“ o omenjenem profesorju Spevcu. Skliceval se je Spevec na bivšega profesorja Ungerja, češ, da na njegovo delo o ženitvenem pravu je „naj bolja literatura.“ Ta Unger pa se je ravnal v svojem delu o ženitvenem pravu bistveno po nekem drugem judu, ki je bil l. 1797 rojen v Berlinu in odgojen pod neposrednim vplivom znanega filozofa Hegel-a. Tedaj zopet, kar je napisal jud, hegeljanec, to je Spevcu „naj bolja literatura“ za zgodovino ženitvenega prava!

Kaj si storil, greh nesrečni!

Bog človeka je ustvaril,
Naj bo srečen vekomaj;
Dokaj mu dobrot podaril
In postavil ga je v raj.

Z raja ga napuh je spodil,
Spravil Adama ob vert;
Bog pravični zdaj prisodil
In zažugal mu je smert.

Lakomnost je zapeljala
Iškarjota v zlobni čin;
Huda strast je njega gnala
Cló v izdajstvo in pogin.

Greh nečisti je spremenil
Sodomo, Gomoro v prah;
Naglo, kakor da bi trenil,
Ju zadene šibe strah.

Kajna je zavid posedil,
Ker on jeze ni krotil,
Kaj v togoti je naredil? —
Brata Abeljna vbil!

In prešernost je končala
Nekdaj tako slavni Rim;
Slava mestu je propala,
Razkadila se ko dim.

Jeza mati je prepira,
Zla učinja le povsod;
Satansk je sovražnik mira,
Varuj jeze, nas Gospod!

In lenoba je zgojila
Mnogo, mnogo že pregreh;
Kjer se ona je vgnezdila,
Vsake zlobe je pspéh.

Vse beteznosti, težave,
Kdo bi mogel jih naštet';
Vse bridkosti in zmotnjave
Greh prinesel je na svet.

Zarad greha spremenila
Zemlja se je v tužni dol;
Zarad greha je gasnila
Milost božja, bolj in bolj.

Greh zakrivil je edino,
Da je človek reva zdaj;
On spremenil v solz dolino
Lepi Adamov je raj. —

Kaj si storil, greh nesrečni! —
Sveti raj je bil zapert
Zarad tebe, sam Bog večni
Se podal je v grenko smert!

Da si ljudstvo svoje rešil,
Bodi, o Gospod, Ti čast;
Satana pa v brezno trešil,
Zlobno mu poteri oblast.

Kdo bi greha ne sovražil,
Ki vse hudo nam rodi;
Kdo pa čednosti ne blažil,
Ki vse dobro nam deli!

Spravni dar.

Zakaj kleči pod križem
Tik cerkve deček bléd,
Ter v križanega vpira
Premilo svoj pogled?

Na večer pa izgine
Sercá pobitega
Pred križ. — ročice sklene,
Zdihuje tihoma:

Kaj dete je vžalilo?
Kaj táre mu sercé?
Zakaj nedolžne lica
Zalivajo solzé? —

„Zveličar, ki z ljubezni
Si križan bil umorjen,
Uliši, kar te prosim
Jaz deček zapušen.“

So mar mu ljubo mamó
Zagrebli v grob hladan?
Zakaj tako zdihuje,
Je vbožec mar bolan?

„Bolehna, Jezus mili!
Je ljuba mamica,
So lačni bratci moji,
Ni v hiši kruheka.“

Ne, mamó še preljubo
In bratce tri imá.
Oh, on za drugo zgubo
Se žali v dnu sercá.

Vtolaži mamó mojo,
Uteši bratece,
Daj zopet jim očeta,
Osreči vbožice.

Zašel mu dragi ata,
Zašel na krivo pot;
Pozabil ljube svoje —
Poštenje vergel v kot.

Zavreči prošnje moje
Zveličar, oh nikar!
Življenje mlado svoje
Za ata — dam ti v dar. —

Je ata terd kot kamen,
Ga več ne peče vest;
Oh to, to dečka žali.
To dela mu bolést.

In kakor čul bi deček
Znad križa mili glas:
„Sprejel bom dar tvoj, mali!“
Zvedri se mu obraz. —

Objame križ, nanj rahlo
Glavico nasloní;
Zveličarju dušico —
Dar spravni. — izroči.

In glej! izza oblaka
Obsije lanin svit
Pri detetu — možaka;
Bil prej je v temi skrit.

Skesan kleči s solzami,
Poljublja spravni dar,
Ki milosti mu Božje
Naklonil spét je žar. —

Radoslav.

Razgled po svetu.

Praga. (K obhajanju zlaté maše Leona XIII.) V zlatni Pragi se je pod predsedstvom kneza nadškofa gr. Schönborn-a sestavil prav številen odbor verlih katoličanov raznih stanov, zlasti tudi iz naj višjih krogov; ta odbor ima nalogo in skerb, da se preslavna 50letnica sv. Očeta proslavi lepo in častljivo, kar je moč. Ta odbor se je 28. svečana konstituiral in sklenil je ob enem, da glavni slavnostni program, saj v bistvu, mu bode oni, ki ga je sestavil središnji odbor v Bolonji in ki so ga sprejele tudi druge dežele. Da se to bolje in lažje zverši, se je metropolitanski odbor ločil v 3 odseke, namreč: 1. odsek za zbiranje mašne štipendije, ki se ima izročiti sv. Očetu; predsednik je gr. Jan. Ledebur; 2. odsek za Vatikansko razstavo pod predsedstvom general-vikarija Hora-ta; in 3. odsek za pripravo romanja v Rim; predsednik sta posvečni škof Schwarz in knez Lobkovic. Pripravljati se ima tudi velika adresa za sv. Očeta.

Presvitli knez nadškof je pred omenjenim djanjem pričujoče navdušeno nagovoril in jih opomnil, kako praška cerkvena okrajina ne smé zaostati, kjer veljá pokazati katoliško ljubezen in katoliško zvestobo, in da se morajo razodeti za vredne sinove te dežele, ki se je stanovitno prizadevala za zvezo s sv. rimskim Stolum skerbeti, gojiti in jo poživljati. Tudi sv. Oče Leon XIII. so obilno kazali svojo očetovsko dobroto in ljubezen do češke dežele, pristavlja nadškof. Dokaz je med drugim znana enciklika „Grande munus“ za češčenje ss. Cirila in Metoda, ki tudi Češko deželo tiče; dokaz češki kolegij v Rimu, ustanovljen od Leona XIII. za češke mladenčce, ki so pod osebnim višjim vodstvom Njih Svetosti itd.

Iz Bosne. V Travniku so bili 26. svečana dijakⁱ napravili lepo akademijo svojemu ravnatelju na čast. Tu ti je bilo pozdrava, petja, deklamovanja v raznih jezikih, da je bilo veselje. V proslovu je eden bolj nadarjenih dijakov lepo popisoval stanje domovine, kakošno je bilo, kakošne je, in kakošno se želi, da bode. Posebno so govorili naznanjali nado za prihodnjo boljo srečo. Naloge pesemške, razun nemških in latin-skih, so izdelali po danem načertu dijaki sami.

Rim. Kardinali so imenovani v skrivnem konzistoriji: Serafin Vanutelli, papežev nuncij ap. na Dunaju in titularni nadškof Nicejski; — portugalski nuncij Kajetan Al. Masella; nadškof v Ferrari Al. Giordani; apost. nuncij Pariški Kamilo Siciliano di Renda; ap. nuncij Španjski in tit. nadškof Heraklejski Marijan Rampol del Tindaro.

Francosko in Arabci. V dolgem vvodnem članku o sedanjem stanu pravi nekdo, ki Algerijo dobro pozná, med drugim te-le tehtne besede: „Arabec zaničuje Francoze iz naj globokejši duše, češ. Francozi nič vore nimajo. To zaničevanje ima globoko svojo podlago, ker izvira iz misli, da človek, ki po smerti ničesar več ne pričakuje, tudi le za las ni bolji, kakor pes ali šakal, ki v puščavi gagne, in da tako bitje mora biti strahopetnež, ker nikoli ne more smerti vesel v obličje gledati...“

Rusko. Napad na cara. 13. t. m. je car Aleksander III. šel v cerkev k mertvaškim opravičilo, ki so bile za njegovim očetom Aleksandrom II. kterege so bili pred 6 leti ubili brezbožni nihilisti. To priliko so hudodelniki hotli v to porabiti, da bi bili umorili tudi sedanjega cara. Redarji pa so jih k sreči še do časa spazili in zaperli dva, ki sta imela smertno streljivo pri sebi, in še nekaj družih. To so naznanili caru, ko je bil še v cerkvi. Nevarnost je tedaj za zdaj odvrnjena. — Res, kakor pišejo, se lahko človeku misel vsiluje, da je ta grozoviti napad maščevanje zaradi ruskega graje vrednega obnašanja do Bulgarije, ktere rovarji in sovražniki so bili, ako se pravo naznanja, svoj pot hujskani in podpirani od ruske strani, ter Bulgarija ni mogla priti do toliko doželjenega miru. Rusija sama mogla bi tedaj klicati: „Mea culpa.“

Smemo pa pogledati še nekaj dalje. Kako so mnoge vlade nekaj pripomogle, nekaj pa roke križem deržale takrat, ko so brezbožni laški framasoni zlagoma se pripravljali, da so papeža oropali. Kaj pa se je godilo od tistega časa po več deželah? Kako je bil napaden zdaj eden, zdaj drugi vladarjev od hudodelnikov! Tega ne bomo tukaj dalje razvijali, ker je znano.

Po tej sedanjí strašni dogodbi v Petrogradu zopet začenjajo popraševati, od kod je nihilizem, to grozovito rudečkarstvo? To prašajo večkrat tisti, ki so sami očetje nihilizmu. Hudodelci sami, kakor piše Scherr, pravijo: „naš učitelj je, kdor se z otroci iz Boga in iz staršev norčuje; naš pravdoarednik je, kateri olikanega zavratnega morivca odveč zagovarja; so porotniki, kateri po

načelu vse hudodelnike spoznavajo za nedolžne; med upravniki, pisatelji jih je naših veliko število, ne da bi sami za to vedili. „Namesto ruskega Boga je nastopil „šnops.“ Cerkve so prazne!“

Rusija sama, kakor piše „Vatrid.“, goji nihilizem, pošast brezvéststva, nenravnosti, samopašno prostomisljstvo po kadetnih akademijah, po gimnazijah, univerzah... Da pa zanikarnost popolnoma dozoruje, tudi ženstvo študira višje šole, kakor da bi ne bilo preveč moških za službe, v katerih je potreba popolno postavnih mož in ne ženstva, ki ni za to namenjeno. Kar pa je doma premalo, se izučijo nečimurne ženske na tujem, v znanem švicovskem svobodnem zraku! Dobro znano je, kar se je slišalo pred kaj časom o ruskih studentkinjah v Švici. Liberalna ženska je še večji spaka kot liberalni moški.

Le večstoletna katoliška odgoja je jéz, da v zahodnih deželah čisto tako daleč še ni prišlo; pripravlja se pa že tudi več kot dosti. Zato pravi ravno omenjeni list, da vsa šolska odgoja se mora spremeniti in bolje vravnati.

Kak vpliv da poslednjič imajo do odgoje in obravnave vsakdanjega še vernega ljudstva mnoge napake olikanih stanov, plesi, velikrat spotikljivi igrokazi, samopašne pojedine o svetih in postnih časih itd., — to sprevidi vsak, ki se ni s pametjo skregal.

Dostikrat, kadar je bilo že vsega zla preveč, je moral poslednjič vsakdanji terpin poslušati še zabavljanje čez vero, post, duhovstvo, in to ne malokrat iz tacihi ust, od koder bi mu trebalo oserčevanja k stanovitnosti v težavnem stanu. Brezbožnost je ubogemu terpinu poslednjič uzela še Boga in vero, poslednje upanje; kaj tedaj mu je še ostalo? „Nič“ — „nihilizem“. Nihilizem se je gojil in pasel le prevečkrat tudi od zgorej z višjih, olikanih stanov; od ondo se mora gojiti tudi vera in zboljševanje človeštva.

Omenimo naj še šnopsarsko kugo, ktera človeka tako poživini, da mu zapravi celo zmožnost za popoljšanje in je zmožen za vse hudo in malopridno. In kje se popije več „vodke“ (šnopsa), kakor na Ruskem?

Obhajanje sopraznika Jezusovega Serca v Ameriki. V južni Ameriki je država, v kateri je ljudstvo pobožno in tudi vlada sv. veri naklonjena, ter da se sme reči, da ni še izginil duh verlega presidenta Garicije Morena, ki je bil pred več leti zavratno umorjen. Na predlog nekterih senatorjev je senat 19. junija 1886 soglasno sklenil slovesno djanje hvaležnosti in počestčevanja do najsvetejšega Serca Jezusovega, patrona republike Ekvadorske, in tudi, da ta praznik zaradi soglasja z javnim mnenjem ne bode starešinstvo imelo seje. Na predvečer praznika bilo je glavno mesto Quitto razsvitljeno; hiše zasobne in državne tekmovala so v razsvitljevanji. Povsod je godba svirala in več ko 50 000 ljudi gibalo se je po ulicah. To je veliki vsega naroda praznik, kakoršnega še ni bilo. Dne 21. junija je gromenje kanonov naznanjevalo slovesnost. Po cerkvah se je kar vse terlo. Obhajancev je bilo silno veliko. Le v stolni cerkvi jih je bilo 10.000 pri sv. Obhajilu, med njimi 3000 mož. Vse hiše so bile okinčane z zastavami in venci, in skoraj na vsaki hiši je bila videti podoba ali pa kip Jezusovega presvetega Serca. Tudi naj bolj ubožni vdeležili so se kinčanja. Množice slavolokov je bilo napravljenih po ulicah. Ob eni popoldne imeli so verni kongres, ali shod, v katerem so obravnavali opravila, zadevajoče pravni in verski blagor ljudstva. Tudi so sklenili precej lotiti se zidanja bazilike posvečene Jezusovemu presv. Sercu, ktere so bili že v narodnem zboru 29. svečana 1884 sklenili zidati.

Slehernega kristjana serce se polni pri branji takih javnih ovacij Jezusovemu presv. Sercu darovanih in skazovanih. Kaj pa porečeš Ti, mlačna, še celo večkrat veri sovražna Evropa? Naj bi pač tudi evropski državniki tako visoko cenili sv. vere blagor in moč! Na misel nam prihajajo besede Jezusove: Prišli nam pa bodo od solnčnega izhoda in zahoda in bodo sedeli pri mizi z Abrahamom Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu; otroci kraljestva pa bodo pa bodo pahnjeni v vnanjo temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi.

Razširjanje sv. vere v Avstraliji. Dne 15. listopada 1885 so avstralski škofje obhajali prvi polni cerkveni zbor v Sidneju za ondotno deželo. Minulo je 50 let, odkar je bila avstralska zemlja kot vikarijat pritaknjena h katoliški hierarhiji (cerkveni vladi). L. 1832 pod Gregorijem XVI je še živeči škof starček dr. Ullathorne iz Birminghama odjadral v Avstralijo kot prvi generalvikarij. Našel je v celi Avstraliji 3 duhovne, nedodelano cerkev in dve nezgotovljeni kapeli. Ni bilo dosti bolje, ko je l. 1835 dr. Polding ondi postal prvi apostoljski namestnik. Namesto tistih 3 mašnikov pa so 15. listopada 1885 v katedralnem koru prekrasno cerkveno oblečeni sedeli: 1 kardinal, 2 nadškofa, 13 škofov, 1 apostoljski vikarij, 1 opat kot apostoljski prefekt, in okrog njih na stotine duhovnov in duhovnikov (klerikov*). Število vernikov pa je od malo tisučev (veči del pregnanih ubozih Ircev) nastalo število 600.000 duš. Mesto Sidnej samo ima zdaj 85.000 katoličanov s 43 cerkvami.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolna žena, da bi jo ljubi Bog ohranil še majhnim otrokom. — Nekdo priporočen za spreobrnjenje. — Za voljno poterpljenje v težavah. — Sreča pri domači živinci. — Sprava nekega razpora. — Da bi Marija D. zapušena v nekem kraju dobila duhovnega pastirja.

Zahvale.

O d n e k o d. Ob svojem času pisal sem Vam, da bi v „Danici“ priporočili v molitev osebo za smert bolno, ki se ni dala prevediti. Poklicali so me drugi k tej osebi z opombo, da o spovedi neče slišati. Podám se k k njeni bolniški postelji, ji prigovarjam, da naj se da prevediti, povém ji slednjič kar naravnost, da s te bolezní ne bo ozdravela; nič ni pomagalo, ni se dala omečiti, moral sem tako oditi; dolgo in težavno pot storil sem zastonj. Maševal sem za njo, pri maši sem obljubil po „Danici“ razglasiti, ako ji sprosimo pri Bogu milost ss. zakramentov na zadnjo uro. Čez dva dni pošlje sama po-me, prejme ss. zakramente in kmalo umerje. S tem bodi spolnjena moja obljuba in izrečena dolžna zahvala. P.

Na priprošnjo N. lj. G., sv. Jožefa, sv. Anton P. in sv. Frančiška Ksav. sem bila večkrat iz posebno velikih zadržg rešena, in dosegla velike dobrote, tudi že obljub.

*) Omenili smo že o drugi priliki, da beseda duhovnik je po veljavnih slovničarjih veljala za klerik; zdaj pa hočejo vse duhovne degradirati za klerike! Prosit.

bila po Danici se zahvaliti; ker sem čisto prepričana, da mi je bilo prav posebno in nepričakovano pomagano; zato ob enem za vse prav posebno zahvalo naznanujem.

J. P.

Listek za raznoterosti.

Rim. Za dijake in učenjake in za vse. — Sv. Oče Leon XIII so za vse čase vsim vernikom oziroma na god sv. Toma Akvinskega podelili posebne cerkvene milosti, namreč: šest nedelj pred njegovim godom in šest nedelj po godu se zamorejo zadobiti ravno tisti odpustki, kakor s šestnedeljskim opravilom in češčenjem sv. Alojzija.

V českem kolegiju v Rim je bil 5. sušca mašnik posvečen č. g. Vojteh Kořan, in 6. potem je imel novo mašo v ondotni stolnici sv. Petra.

Umerl je v Rimu msr. Fr. Marinelli, avguštinec, bivši spovednik r. papeža Pija IX, kateri je visoko spoštoval svojega spovednika (ne tako, kakor marsikdo mladih olikanih (?), kateri še pogleda ne svojega spovednika in blezo misli, da je on spovedniku dobroto skazal, ne pa spovednik njemu). Marinelli je doživel 80. leto. R. I. P.

Sveti oče Leon XIII so 17. t. m. v očitnem konzistoriju 8 kardinalom podelili kardinalski klobuk in deveterim škofijskim sedežem dali vikši pastirje; med temi je škofija Monako na novo ustanovljena. Dve ste ogerski: Vac in Banjska Bistrica: na prvo pride msr. Schuster iz Košic, na drugo msr. Imro Bende, kanonik s Kaloče.

Po očitnem konzistoriju so oznanili imenovanje mnogih škofov po katol. svetu; med temi je tudi msr. Sim. Milinovič, Barski nadškof. Vseh je 43 in med njimi 16 na novo ustanovljenih dostojanstev. To je dosti očiten dokaz, kako se (tudi v naj slabših časih) razširja Cerkev Kristusova. Poslednjič se je za mnoge še vložila prošnja za sv. palium kot znamenje nadškofovsko.

Za jubilej sv. Očetu mnogi Lerinski pripravljajo spominsko knjigo, ktera bode slavno himno „Magnificat“ obsegala v 150 jezikih. S tem se bode zopet lepo spolnovalo Marijino prerokovanje: „Glej, od zdaj me bodo blagovali vsi narodi!“

V prid bolnišnic in bolnikov so sv. Oče Leon XIII na posebne prošnje 22. rožn. 1886 bolnišnicam in bolnikom postavili za posebna pomočnika sv. Kamila Leliškega in sv. Janeza Božjega ter so tudi zapovedali, da naj se ti imeni devate v litanije za umirajoče, in sicer za imenom sv. Frančiška. — Med trinoštvu novega časa je namreč tudi ostudna neusmiljenost do ubozih bolnikov, da jim velikrat celo duhovno pomoč in tolažilo odrekujejo; torej so dobri verniki želeli, naj bi ubogi bolniki posebno pomoč dobivali na prošnje teh svetnikov, ki sta sama že v življenji tako velike dobrote skazovala bolnikom v telesnih in dušnih bridkostih, in sv. Oče so jim to radi dovolili.

Marijina bratovščina za podporo in pogreb v Ljubljani, je bila ustanovljena pred 129 leti. Namen je: V čast Marije Božje porodnice svoje ude vnemati, onemoglim v telesnih potrebah tudi pomagati, po smerti za keršč. pogreb skrbeti in v dušni blagor sa. maše za nje opravljati. Po dovolitvi c. kr. finančnega ministerstva je družba zdaj vravnala dobrodelno loterijo z 2000 odbitki raznih tvarin v zlatu, srebru itd. Ker o pravem času niso bile srečke oddane, je po ministerskem privoljenju bil obrok za eno leto pridoljšan. Srečke so po

50 kr. Iz čistega dobička hoče društvo zidati ubožno hišo, „Marijin dom,“ v ktero bodo ubožni udje v svoji starosti sprejemani brezplačno. Udov ima zdaj bratovščina nad 500. Odbor hoče zdaj po škofiji razpošiljati srečke in jih zarad dobrega namena gorko priporoča.

Za odbor: Jos. Regali.

Molitveni namen za mesec april. Splošni namen je: Zlata maša Njih Svetosti Leona XIII. Posebni nameni: 1. aprila Marija 7 žalosti: Vse izročene in še ne znamenjane potrebe. — 2. S. Frančišk P.: Povernitev pregnanih redov na Nemško. Hudo bolni. Spomladanski sadeži. (Več prih.)

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Vmeščeni so: Preč. g. Fr. Kunstelj za dekanjsko faro Cirknico; č. g. Avgust Turk za Janče; č. g. Mat. Jereb za Dol, in č. g. Jan. Mervec za Stopiče. Č. g. Jan. Demšar je dobil vikarijat v Št. Vidu pri Vipavi, č. g. Janez Sušnik, kapl. v Selcih, pa ondotno faro. — Razpisani ste duhovniki: Verhniška dekanjska, in Ledinska fara, do 16. aprila.

Prestavljeni so č. gg.: Rok Merčun iz Šmartina pri Litiji v Teržič; Marko Pakiž iz Št. Jurja pri Svibnem v Šmartin; Ant. Kukelj iz Vodice v Kranj; Ign. Žitnik z Dobernič za korvikarija stoljne cerkve v Ljubljani. — Umerl č. g. Ign. Rebol, kurat v pokoju v Lomu 9. sušca. R. I. P.

V Lavantinski škofiji: Čast. g. Fr. Stabuc, doslej kaplan v Konjicah, pride za kaplana v Videm, in č. g. Matija Stoklas, kaplan pri sv. Križu na Murskem polju, gre za II. kaplana v Konjice. Druga kaplanija pri sv. Križu ostane prazna.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Iz Preserji 2 gld. — Č. g. župnik Tom. Kajdiž 2 gld. — H. D. 50 kr. — Č. g. župnik L. Krištofič 1 gld. — Č. g. župnik Mart. Narobe 5 gld. — Čast. g. katehet Sim. Zupana 2 gld. — Čast. gosp. administr. Tom. Potočnik 3 gld. — Čast. g. župn. Fr. Dolinar 2 gld. 20 kr.

Za sv. Detinstvo: J. M. 2 gld. — Ana Merzlikar 10 gld. — Čast. g. Martin Malenšek 30 gld.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: Č. g. kapl. Mart. Malenšek 5 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Preserja 1 gld.

Za najpotrebniši misijone: Č. g. župnik M. Narobe 3 gld.

Za pogorelce v Kuteževem: Č. g. župnik M. Narobe 2 gld.

Za razširjanje sv. vere: Čast. g. župnik M. Narobe 2 gld.

Za afrikanski misijon: Iz Smlednika več oseb 6 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: J. M. 2 gld. — Iz Preserja 1 gld.

Za misijon v Saloniku: J. M. 1 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Kl.: Dozdaj še nič ni znano; pa take reči se navadno tudi ne zverše tako naglo.